

Порушення правил карантину: які права має особа, що притягується до адміністративної відповідальності

2 квітня 2020 року внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 “Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», зокрема щодо переліку обмежень для громадян. Які це саме обмеження? Яка відповідальність за порушення правил карантину? Хто має складати протоколи про адміністративні правопорушення? Які права має особа, яка притягується до адміністративної відповідальності? Відповіді надають фахівці системи безоплатної правової допомоги.

Чи можна знаходитися у громадських місцях без маски?

Установлена пряма заборона на перебування в громадських місцях без одягнутої маски чи респіратора. Ця норма набула чинності 6 квітня.

А чи можна переміщатися групі осіб?

Не можна ходити по вулиці групою більше двох осіб. Винятком у цій ситуації є супроводження дітей, які не досягли 14 років, а також службова необхідність.

Чи можуть малолітні діти бути у громадських місцях без дорослих?

Перебування малолітніх дітей, які не досягли 14 років, можливе лише за умови супроводу одного з батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, інших осіб відповідно до закону або повнолітніх родичів дитини.

Чи можна відпочивати у парку або у сквері?

Відтепер на період карантину заборонено відвідування спортивних та дитячих майданчиків, парків, скверів, зон відпочинку, лісопаркових та прибережних зон, крім вигулу домашніх тварин однією особою та у випадку службової необхідності.

Які ще установлені обмеження?

Заборонено також відвідувати навчальні заклади учнями й студентами, проводити масові заходи, здійснювати роботу закладам громадського харчування, розважальної інфраструктури і побутового обслуговування населення, відвідувати установи і заклади, які надають паліативну допомогу; установи соціального захисту, в яких тимчасово або постійно проживають/ перебувають діти, громадяни похилого віку, ветерани війни і праці, особи з інвалідністю, особи із стійкими інтелектуальними або психічними порушеннями, установ і закладів, що надають соціальні послуги сім'ям/особам у складних життєвих обставинах. До таких установ, зокрема, належать: геріатричні центри, притулки для дітей, будинки дитини, дитячі будинки сімейного типу, соціальні центри матері й дитини, кризові центри, де можуть перебувати особи, які постраждали від домашнього насильства, соціальні гуртожитки.

Якщо особа мала контакт із хворою особою, як їй себе поводити?

Така особа повинна самоізолюватися від інших осіб. Їй заборонено залишати місця ізоляції. До речі, до переліку осіб, які потребують самоізоляції, належать не лише ті особи, які мали контакт із хворою особою, але й особи, щодо яких є підозра на інфікування, або особи, які хворіють на COVID-19 та не потребують госпіталізації, а також особи, які досягли 60-річного віку, крім осіб, які здійснюють заходи, пов'язані з недопущенням поширення COVID-19, забезпечують діяльність об'єктів критичної інфраструктури. Усі ці вище зазначені особи, які потребують самоізоляції, зобов'язані постійно перебувати у визначеному ними місці самоізоляції, утримуватися від контакту з іншими особами, крім тих, з якими спільно проживають.

За яких умов людям, які мають 60 і більше років, можна тепер виходити на вулицю?

Якщо ці особи заявили про те, що їм не може бути забезпечено піклування в період самоізоляції іншими особами, у такому випадку за умови використання засобів індивідуального захисту їм дозволяється відвідування місць торгівлі продуктами харчування, засобами гігієни, лікарськими засобами, медичними виробами. Звертаємо увагу, що ці місця торгівлі повинні знаходитися на відстані не більшій ніж 2 км від місця самоізоляції. Їм також дозволяється двічі на день вигул домашніх тварин.

Окрім того, звертаю увагу важливому нововведенні: знаходитися на вулиці без документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи спеціальний статус особи, у період карантину заборонено.

Чи можуть оштрафувати за недотримання встановлених правил?

Рекомендуємо не ігнорувати правилами карантину. Оскільки за їх порушення можуть притягнути до адміністративної відповідальності, наклавши штраф. Звертаю увагу, що такі правила та норми можуть бути встановлені також рішеннями органів місцевого самоврядування. Штраф може бути накладений у розмірі від 17 тис. грн. до 34 тис. грн. Про це йдеться у Кодексі України Про адміністративні правопорушення.

Хто у цьому випадку має право складати протоколи про адміністративні правопорушення?

Кодексом України про адміністративні правопорушення встановлено перелік суб'єктів, уповноважених на складання протоколів про адміністративні правопорушення зазначеного вище виду порушень:

- працівники органів внутрішніх справ (Національної поліції);
- працівники органів охорони здоров'я – у разі завідомо неправдивого виклику швидкої медичної допомоги;
- органи державної санітарно-епідеміологічної служби;
- посадові особи, уповноважені на те виконавчими комітетами (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, – виконавчими органами, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради.

Яким є алгоритм складання протоколу?

Важливим є те, що протокол про адміністративне правопорушення, у разі його оформлення, складається не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту виявлення особи, котра вчинила таке правопорушення. Оформляється він у двох примірниках, причому, один із них вручається особі, яка притягується до адміністративної відповідальності під розписку. Такий протокол підписується уповноваженою особою, яка його склала, і особою, яка притягується до адміністративної відповідальності. У разі, якщо наявні свідки, вони теж можуть підписати цей протокол.

Якщо особа, яка вчинила адміністративне правопорушення, відмовляється підписати протокол, що тоді?

У разі, коли особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, відмовляється підписати протокол, у ньому робиться відповідний про це запис. Разом з тим, особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які долучаються до протоколу. Вона також може викласти причини своєї відмови від його підписання.

Ще одна важлива деталь: під час складання протоколу особі, яка притягується до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права і обов'язки. Про це робиться відмітка у протоколі.

Які права має особа, яка притягується до адміністративної відповідальності?

Особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, має право:

- знайомитися з матеріалами справи;
- давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання;
- при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи;
- виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження;
- оскаржити постанову по справі.

Хто прийматиме рішення про накладення такого штрафу?

Рішення прийматиме суд на підставі розгляду протоколу про адміністративне правопорушення. Зауважу, що справа про адміністративне правопорушення розглядається у присутності особи, яка притягується до адміністративної відповідальності. Однак, у разі наявної інформації про те, що така особа своєчасно сповіщена про місце і час розгляду справи, і за умови, що від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду, тоді ця справа може бути розглянута за відсутності цієї особи.

Які суди розглядають такі справи?

Такі справи розглядають місцеві суди.

Як громадяни можуть захистити свої права у разі, якщо, на їхню думку, вони не порушили жодних правил та норм карантину, і, відповідно, не вчинили адміністративного правопорушення?

Для того є адвокати та інші фахівці у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, та можуть брати участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення.

Оплата послуг адвоката, як правило, коштує дорого. Як бути пенсіонерам, які отримують пенсію, скажімо, у розмірі 2 500 грн?

В такому випадку вони можуть звернутися до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. До речі, таким правом можуть скористатися категорії осіб, які зазначені у статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу». На підставі їхнього звернення, до якого додаються документи, що посвідчують статус суб'єкта права на безоплатну вторинну правову допомогу, буде прийнято рішення центру про надання їм такої допомоги та видано доручення адвокату. Власне, він і буде складати документи процесуального характеру та представлятиме інтереси особи у суді.

Знайти територіально наближений центр можна, перейшовши за посиланням:

<https://www.legalaid.gov.ua/kliiyentam/poshuk-najblyzhchogo-tsentru-ta-dystantsijnyh-punktiv/> .

Отримати юридичну консультацію або роз'яснення з правових питань можна:

- за безкоштовним телефоном системи БПД 0 800-213-103
- у месенджері Фейсбук-сторінки: <https://www.facebook.com/Centre.4.Legal.Aid/>
- у публічному чаті Телеграм-каналу «Безоплатна правова допомога» <https://t.me/ualegalaidchat>
- у приватному чаті системи БПД у Телеграм <http://legalaid.gov.ua/telegram.html>
- у приватному чаті системи БПД у Вайбер <http://legalaid.gov.ua/viber.html>
- написавши на електронну пошту центру з надання БВПД (адреси можна дізнатися за посиланням <https://www.legalaid.gov.ua/>)

Система БПД інформує громадян про їхні права та механізм їх захисту через:

- офіційний сайт системи БПД <https://www.legalaid.gov.ua/>

- Фейсбук-сторінку системи БПД <https://www.facebook.com/Centre.4.Legal.Aid/>
- Телеграм-канал «Безоплатна правова допомога» <https://t.me/ualegalaid>
- Інстаграм-сторінку системи БПД <https://www.instagram.com/ualegalaid/?hl=uk>
- правничу вікіпедію WikiLegalAid – <https://wiki.legalaid.gov.ua>

Роздільнянського місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності, 2.
Тел.: (04853) 50 366; (04853) 50 443

ї Великомихайлівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Велика Михайлівка, вул. Пушкіна, 2-б. Тел.: (04859) 40 300;

ї Захарівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Захарівка, вул. 1-го Травня, 49. Тел.: (04860) 94 430;

ї Іванівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Іванівка, вул. Центральна, 93. Тел.: (04854) 2 00 55